

Pekka Luukkonen

**KANTTORI MUSIIKKIPEDAGOGINA SEURAKUNNASSA
OULUN HIIPPAKUNNAN ALUEELLA**

**KANTTORI MUSIIKKIPEDAGOGINA SEURAKUNNASSA
OULUN HIIPPAKUNNAN ALUEELLA**

Pekka Luukkonen
Opinnäytetyö
Kevät 2021
Musiikin tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Musiikin tutkinto-ohjelma, Musiikkipedagogi (AMK)

Tekijä: Pekka Luukkonen

Opinnäytetyön nimi: Kanttori musiikkipedagogina seurakunnassa Oulun hiippakunnan alueella

Työn ohjaaja: Jouko Tötterström

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2021 Sivumäärä: 29 + 2 liitettä

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia kanttorin roolia musiikkipedagogina seurakunnissa Oulun hiippakunnan alueella. Opinnäytetyössä pyritään selvittämään, onko alueen seurakunnissa tarvetta musiikkipedagogille ja miten tarpeeseen voisi vastata. Tutkielma on toteutettu kahden kyselytutkimuksen ja yhden haastattelun avulla. Kyselytutkimus tehtiin Webropol-ohjelmalla. Kysymykset ovat tämän tutkielman lopussa liitteinä. Lisäksi haastateltiin Oulun ammattikorkeakoulun syksyllä 2020 alkaneen kanttori-musiikkipedagogikoulutuksen vastaavaa lehtoria, Ismo Hintsalaa. Hintsalalta haluttiin kysyä koulutuslinjan kehitysvaiheista ja kanttori-musiikkipedagogien työllisyysnäkyistä valmistuvilla kanttori-musiikkipedagogeilla voisivat olla.

Ensimmäisessä kyselyssä selvitettiin, onko Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunnissa jo järjestetty musiikkikoulutyypistä musiikinopetusta eli onko opetusta annettu yksittäisissä soittimissa tai laulussa ja mitä soittimia opetusvalikoimissa oli ja millä tavalla rahoitus on järjestetty. Toisessa kyselyssä tutkittiin Oulun hiippakunnan seurakuntien tämänhetkisen musiikkitoiminnan laajuutta. Lisäksi selvitettiin seurakuntien halua ja mahdollisuuksia kehittää musiikkikasvatustaan: minkälaista halukkuutta viranhaltijoilla voisi olla musiikkikoulumaisen toiminnan kehittämiseen, olisiko heillä vapaita tiloja toimintaa varten tai resursseja hankkia uusia soittimia.

Tutkimustulosten perusteella musiikkikoulumaista toimintaa oli vain harvoissa seurakunnissa koko Suomessa ja niissäkin oli toiminta järjestetty eri tavoin. Toisessa kyselyssä selvisi, että halukkuutta kehittää uudenlaista musiikinopetusta seurakunnassa voisi olla ja opetustoimintaan sopivia tiloja olisi runsaasti käytävissä.

Opinnäytetyön tulosten pohjalta tunnistettiin mahdollisia jatkotutkielman aiheita kanttorin asemasta musiikkipedagogina tulevaisuudessa: minkälainen kanttorin työpäivä voisi olla musiikkipedagogina? Saattaisivatko perinteiset työtavat ja rajaidat olla esteenä musiikkikoulumaisen toiminnan kehittämiseksi ja voitaisiinko seurakuntiin perustaa omia tai yhteisiä musiikkikouluja tulevaisuudessa.

Asiasanat: musiikki, musiikkipedagogi, musiikkikasvatus, seurakunta, musiikkikoulu.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Music, Option of Music Pedagog

Author: Pekka Luukkonen

Title of thesis: Cantor as a music pedagog in the parish, in the territory of the Diocese of Oulu

Supervisor: Jouko Tötterström

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2021

Number of pages: 29 + 2 appendices

The aim of this thesis is to study the role of a cantor as a music teacher in parishes in the territory of the Diocese of Oulu. The aim of the thesis is to find out whether there is a need for a music teacher in the parishes in the area and how the need could be met. The dissertation has been carried out with the help of two questionnaires and one interview. The survey was conducted using the Webropol program. The questions are attached at the end of this dissertation. In addition, Ismo Hintsala, the corresponding lecturer at the Oulu University of Applied Sciences, which started in the autumn of 2020, was interviewed. The aim was to ask Hintsala about the development stages of the training line and the employment prospects of office music teachers who would be graduating.

The first survey found out whether the congregations of the Evangelical Lutheran Church of Finland had already organized music school-type music teaching, ie whether the teaching was given in individual instruments or singing and which instruments were in the teaching selections and how the funding was arranged. The second survey examined the extent of current music activities in the parishes of the Diocese of Oulu. In addition, the desire and opportunities of the congregations to develop their music education were explored: what kind of willingness could the officials have to develop music-school-like activities, whether they would have free space for activities or resources to acquire new instruments.

Based on the results of the research, there were only a few parishes in Finland that had music school-like activities, and the activities were organized in different ways. The second survey revealed that there could be a willingness to develop a new kind of music education in the congregation and that there would be plenty of facilities available for teaching.

Based on the results of the thesis, possible topics for a further dissertation on the position of the cantor as a music educator in the future were identified: what kind of cantor's working day could be as a music educator? Could traditional ways of working and border fences be an obstacle to the development of music school-like activities, and could own or joint music schools be established in parishes in the future.

Keywords: music, music pedagogue, music education, parish, music school.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	SUOMEN SEURAKUNTIEN MUSIIKINOPETUS TÄLLÄ HETKELLÄ	9
	2.1 Seurakuntien musiikkityö.....	9
	2.2 Seurakuntien musiikinopetuksesta	11
	2.3 Kanttoripedagogikoulutus Oulun ammattikorkeakoulussa	14
3	HAASTATTELU KANTTORIMUSIIKKIPEDAGOGIEN KOULUTUKSESTA OULUN AMMATTIKORKEAKOULUSSA	15
4	OULUN HIIPPAKUNNAN SEURAKUNTIEN KYSELYN ANALYSOINTIA.	18
5	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ.....	24
	5.1 Tutkimuksen tulokset.....	24
	5.2 Kanttori musiikkipedagogina -visio	25
	5.3 Tulevaisuuden kanttorin työpäivä.....	27
	LÄHTEET	28
	LIITTEET	23

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on kanttori musiikkipedagogina seurakunnassa, Oulun hiippakunnan alueella. Opinnäytetyön tekijällä on omakohtaista kokemusta kanttorintyöstä erikokoisissa seurakunnista Oulun hiippakunnan alueella. Työssään hän on miettinyt, kuinka kanttorin työtä ja yleensä seurakunnan musiikkielämää voisi rikastuttaa. Nykyisessä työssään Siikalatvan seurakunnan vs. kanttorina ja Jokilaaksojen musiikkiopiston opettajana hän on pohtinut, mitä yhteistä työtehtävien välillä voisi olla. Kun syksyllä 2020 alkoi Oulun ammattikorkeakoulussa yhdistetty kanttori-musiikkipedagogikoulutus, siitä heräsi ajatus tutkia asiaa tarkemmin.

Opinnäytetyöllä selvitettiin, minkälaista musiikkipedagogista tarvetta seurakunnissa voisi olla ja miten tarpeeseen voisi vastata esimerkiksi perustamalla seurakuntien yhteisiä, alueellisia musiikkikouluja kohdealueelle tai voisiko seurakunnan musiikkikoulu tukea oman alueensa muuta musiikkikouluopetusta järjestäessään itsenäisesti uusia oppilaspaikkoja. Opinnäytetyössä tutustuttiin myös työelämä tutkimukseen Suomessa, löytyisikö niistä aineistoa tähän opinnäytetyöhön.

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa musiikkipedagogeille uusia työllistymismahdollisuuksia. Työssä selvitetään, voisivatko nämä uudet työpaikat ja musiikkikoulut myös luoda uutta musiikillista sisältöä seurakunnan tilaisuuksiin ja toimintuksiin ja kuinka mahdollinen musiikkikoulutoiminta voitaisiin rahoittaa. Tavoitteena oli erityisesti määrittää, minkä verran kehittämistyölle olisi tarvetta Pohjois-Suomessa Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunnissa Oulun hiippakunnan alueella.

Tehtävää lähestyttiin kartoittamalla Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunnissa jo toiminnassa olevien musiikkikoulujen toimintaa tekemällä kohdennettu kyselytutkimus. Tällä ensimmäisellä kyselyllä kartoitettiin koulujen opetus- ja toimintakulttuuria. Lisäksi perehdyttiin kohderyhmän musiikkikoulujen

opetussuunnitelmiin sekä rahoitukseen. Kysely tehtiin Wepropol-ohjelmalla tammi-kuun 2021 aikana.

Toisessa kyselytutkimuksessa kysyttiin Oulun hiippakunnan alueen seurakuntien viranhaltijoilta, minkälaisia toiveita seurakunnissa on musiikkitoiminnan kehittämiseksi ja olisiko heillä valmiutta tai kiinnostusta alueellisen yhteisen musiikkikoulun järjestämiselle. Kysely tehtiin Wepropol-ohjelmalla tammi-helmikuun vaihteessa 2021.

Opinnäytetyön aihealuetta tarkasteltiin myös pedagogisesta näkökulmasta. Tutkittiin, löydettäisiinkö kirjallisuutta tai tutkittua tietoa musiikkikoulutoiminnasta seurakunnissa ja kuinka sellaista toimintaa voitaisiin suunnitella. Aikaisemmin asiaa oli tutkittu lähinnä aivan pienten lasten näkökulmasta päiväkerhotoiminnan ja musiikkileikkikoulutoiminnan kautta. Varsinaisesta musiikkikoulutoiminnasta seurakunnissa ei löydetty relevanttia tutkimusaineistoa tai kirjallisuutta.

Työelämää on tutkittu Suomessa monesta näkökulmasta. Erästä näkökulmasta kerrotaan Työterveyslaitoksen Hyvän johtamisen kriteereissä: ”Hyvän johtamisen kriteerien avulla organisaatiot voivat arvioida ja kehittää johtamista. Kriteeri on tarkoitettu keskustelun käynnistäjäksi ja johtamisen kehittämisen suuntaajaksi.” ”Näitä hyvän johtamisen kriteereitä ovat luottamus ja arvostus, yhteistyö ja verkostot, monimuotoisuus ja yksilöllisyys, osaaminen ja kehittyminen sekä uudistuminen ja osallisuus.” (Hyvän johtamisen kriteerit.)

Työterveyslaitos painottaa henkilöstön monimuotoisuuden olevan tärkeä voimavara, joka edesauttaa uusien toimintatapojen ja palveluiden kehittymisessä. Hyvällä johtamisella pystytään ennakoimaan, minkälaista uutta osaamista tarvitaan tulevaisuudessa ja mitä voisivat olla konkreettiset kehittämistoimet. (Sama.)

Työ 2040 – Skenaarioita työn tulevaisuudesta -raportissa kartoitetaan, kuinka työ mahdollisesti tulee muuttumaan seuraavien kahdenkymmenen vuoden aikana. Tämä kehitys luonnollisesti heijastuu myös Suomen evankelisluterilaisen kirkon työtehtävien sisältöihin ja kehittämistarpeisiin. Työ 2040 -raportissa tarkasteltiin toimintaympäristöjen muutoksia muun muassa asiantuntijatyöpajoissa, joiden

osallistujat edustivat laajaa joukkoa eri alojen asiantuntijoita. Työpajojen aineistoa tarkasteltiin ja niistä luotiin analyseja. (Jousilahti ym. 2017 12.) Raportin havaintoja eli skenaarioita oli havainto, että työ ja työpaikka ovat eri asioita. Toinen havainto on maailma, jossa työ on projektityyppistä ja varsinaista työsuhdetta ei ole työntekijällä. Kun projekti valmistuu tekijät erkaantuvat erilleen. (Sama, 22, 44.)

Skenaariotyöskentely on yksi tulevaisuudentutkimuksen menetelmä, jolla tarkastellaan tutkittavan kohteen keskeisiä ilmiöitä ja niiden mahdollisia muutoksia tulevaisuudessa. Raportissa käytettiin apuna backasting-menetelmää, joka perustuu toivottavien ja mahdollisten tulevaisuuden visioiden määrittelyyn ja näillä luotavien polkujen luomiseen tästä päivästä tulevaisuuteen. (Sama, 13.) Tästä johtopäätöksenä tehtiin seurakuntien nykytilan tarkastelua ja huomattiin omille urilleen jämähtäneitä toimintatapoja, jotka voivat toimia vastarintana uusille kehittämisideoille.

Työ 2040 -raportissa todettiin, että työ säilyttää merkityksensä myös tulevaisuudessa, mutta työtä saatetaan tehdä useammalle työnantajalle ja erilaisin työmenetelmin. Myös huolta työpaikkojen säilymisestä pidettiin yhtenä tulevaisuuden haasteena. (Sama, 17.)

Tulevaisuudessa myös ammattikuvat muuttuvat ja joitakin ammattiryhmiä saattaa jopa kadota kokonaan. Eroja on suuresti eri ammattikuntien välillä ja osaaminen muuttuu monipuolisemmaksi ja ihmiskeskeisemmäksi. Raportissa nousi esiin myös pehmeiden taitojen korostuminen. (Sama, 17–18.)

Lopuksi kerrotaan tämän tutkielman johtopäätökset ja pohdinta jatkotutkimusten kannalta. Samalla myös tarkastellaan nykypäivän työelämämuutoksia ja niiden tuomia uusia mahdollisuuksia tulevaisuuden kanttoreiden työelämän suunnittelulle.

2 SUOMEN SEURAKUNTIEN MUSIIKINOPETUS TÄLLÄ HETKELLÄ

2.1 Seurakuntien musiikkityö

Moni kanttori kokee tarvitsevansa pedagogista koulutusta eri-ikäisten musiikki-kasvatustyöhön tai ryhmä- ja yksilöopettamiseen. Monessa seurakunnassa musiikkityö on varsin monipuolista ja monella kanttorilla on myös monipuolista osaamista oman työnsä tekemiseen. Silti kanttoreilla tuntuu olevan puutteita omassa osaamisessaan. (Engström, Salminen & Tuukkanen 2019, 3.) Esimerkiksi Kirkon koulutuskeskus ja Suomen evankelisluterilaisen kirkon hiippakunnat sekä rovastikunnat järjestävät koulutusta kirkon työntekijöille. Muuttuvassa ajassa on kuitenkin helppo pitäytyä tutuissa työtavoissa, ja siksi koulutus on hyvä asia, jotta uudet ideat saavat laajemman kasvupohjan koko Suomen mittakaavassa.

Taiteen ja musiikin avulla voidaan koskettaa ihmisessä niitä osa-alueita, joita ei sanoilla voida tavoittaa. Pyhyiden kosketuksen lähelle voidaan päästä myös musiikin, kuvataiteen, näyttelemisen ja liikkumisen kautta. Lapsi voi ilmaista omaa uskoaan monella tavalla. Hän voi laulaa, soittaa, tanssia tai kuunnella toisten esityksiä. Samalla lapsen oma uuden löytämisen halu kasvaa ja hänestä tulee luova ja itseään helpommin ilmaiseva yksilö. (Holländer ym. 2013, 18–20.) Jo tällä hetkellä seurakunnissa tehdään paljon ja monipuolista työtä lasten ja nuorten parissa, mutta musiikin ottaminen laajemmin mukaan kerhotoimintaan voisi olla lasten henkiselle ja sosiaaliselle kasvulle hyväksi. He pääsisivät laajemmin toteuttamaan omia haaveitaan ja luovuuttaan.

Koska ihminen on kokonaisvaltainen olento, joka tuntee ja aistii koko kehollaan, on myös luontevaa, että lapsi saa kokea myös kirkon piirissä tämä samaa. Hän pääsee jo varhaisessa vaiheessa kokemaan omaa kasvuaan tukevia asioita. Myös lasten vanhempia kannustetaan kiinteään vuorovaikutussuhteeseen omien lastensa kanssa yhdessä kokemalla kosketusta, ääniä ja sylin lämpöä. (Sama, 18–21.) Musiikin voima on suuri ja se on hyväksi lapsen kehittymiselle.

Lapsi saa musiikista voimaa ja lohtua, ja musiikki myös kannattelee lasta hänen omassa elämässään. Musiikkiryhmiin osallistuessaan lapsi kokee yhteisöllisyyttä ja pääsee kokemaan tunteiden tulkitsemista monenlaisissa tilanteissa seurakunnan toiminnassa. Jokaisella lapsella on myös oikeus omaan uskon ja ilmaisun vapauteen ja hänellä on oikeus kuulua seurakuntayhteisöön. Sitä kautta hänellä on mahdollisuus oppia ymmärtämään uskonnon syvempiä merkityksiä. (Sama, 6.) Erityisesti yhteisellä tekemisellä on lapsen kehitykselle iso merkitys. Hänestä kasvaa itsenäinen, mutta silti hyvin ryhmätyöskentelyyn sopeutuva ja reipas nuori. Aikuisiässä lapsena koettuja hetkiä on hienoa päästä kertomaan mahdollisille omille lapsilleen tai jopa löytää musiikin kautta oma työura.

Koska evankelisluterilaisen kirkon musiikki perustuu uskoon, tulee sen kertoa Pyhän Hengen vaikutuksista lauluin ja virsin. Musiikin kautta saamme rukoilla, ylistää ja kiittää sekä kokea kaikkea sitä, mitä kuuluu kristityn elämään. Siksi näiden tavoitteiden toteuttamiseksi olisi hyvä laatia seurakuntiin musiikkikasvatussuunnitelma, jossa määriteltäisiin musiikin käyttö läpi eri työalojen. (Sama, 9–10.) Uskoa voi tukea monenlaisella musiikilla ja erilaisuus vain tukee kirkon sisällöllistä tasa-arvoisuutta sekä tuo sitä kautta useampia uusia ihmisiä kirkon toiminnan piiriin. Musiikkikasvatusta ei siksi saisi rajoittaa musiikkimieltymysten tai työntekijän oman henkilökohtaisen uskon rajoittuneisuuden vuoksi, vaan kaikkia pitäisi pystyä kohtelemaan tasa-arvoisesti niin sisällön kuin toiminnan kautta.

Jokaisella lapsella tulisi olla mahdollisuus tutustua rauhassa tutkien erilaisiin soitimiin esimerkiksi päiväkerhoissa. Lasten omaehtoinen tapa suhtautua musiikkiin leikkien kautta tuo musisointiin spontaania inspiraatiota. Se antaa ohjaajille myös mahdollisuuden kehittää työtapoja erilaisten oppimisympäristöjen ja sisältöjen kautta. (Sama, 14.) Näitä työtapoja työntekijöiden tulisi kehittää omaehtoisesti hakeutumalla mahdollisimman useasti tarjolla oleviin koulutuksiin. Ajatus, että koulutukseen laitetut rahat menevät hukkaan, on valitettavasti tätä päivää monessa työyhteisössä. Ei uskalleta satsata tulevaisuuteen, vaan pysäyttyä vanhoissa hyväksi koetuissa menetelmissä.

Monessa seurakunnassa painotetaan lasten musiikkikasvatusta alle kouluikäisten päiväkerholaisten toiminnaksi tai parhaimmissa tapauksissa musiikki-leikkikoulutoiminnaksi. Kun lapsi tulee kouluikäiseksi, seurakuntien musiikinopetus saattaa keskittyä pelkästään lapsikuorotoimintaan ja muiden musiikki-instrumenttien valintamahdollisuus on hyvin vähäistä seurakuntien toiminnassa. Musiikki-leikkikoulussa lapsi on saanut ehkä kosketuspintaa pieniin rytmisoittimiin, kapuloihin tai kellopeleihin. Ehkä on käyty ihmettelemässä seurakuntasalin isoa flyygeliiä tai päästy kerran käymään kirkossa kanttorin kanssa urkuesittelyssä. Joku on voinut säestää kerhossa lastenlauluja akustisella kitaralla. Miksi lasten musisointi seurakunnissa kouluikänsä saavuttamisen jälkeen on jäänyt niin suppeaksi lukuun ottamatta kuorotoimintaa, siihen en ole löytänyt vastausta vielä. Tulevaisuudessa aihetta olisi varmasti syytä tutkia tarkemmin.

Seurakuntien musiikkielämän johtajan eli kanttorin tärkeimpänä musiikillisena työtehtävänä pidetään edelleen toimitusten musiikkia ja myös kuoronjohtamista. Silti monelta kanttorilta puuttuu pedagogista osaamista ja valmiuksia opettaa teorian perusteita esimerkiksi lapsikuorolaisille. (Pohjanoro 2010, 5.) Omassa työssäni olen havainnut, että aika monessa seurakunnassa mahdollinen musiikkiopeutus henkilöityy suoraan kanttorin omaan henkilökohtaiseen osaamiseen ja pedagogisiin taitoihin. Musiikillinen yksipuolisuus voi olla suorana esteenä monipuolisen musiikkielämän tai mahdollisen opetustoiminnan syntymiselle, vaikka työaika voisi olla runsaasti käytössä ainakin ajoittain.

2.2 Seurakuntien musiikinopetuksesta

Ensimmäisessä vaiheessa tehtiin kyselytutkimus niihin seurakuntiin, joissa toimii tällä hetkellä oma musiikkikoulu. Näitä musiikkikouluja löydettiin internetistä vain muutamia. Tämän löydetyt tiedon vuoksi ensimmäinen kyselytutkimus rajattiin vain näihin viiteen seurakuntaan. Kysymykset löytyvät tämän opinnäytetyön lopusta (liite 1).

Kohderyhmään valikoitui seuraavat seurakunnissa toimivat musiikkikoulut. Kyse-lyt lähtivät Seinäjoen seurakunnan musiikkikouluun, Oulun seurakuntien soitto-kuntaan ja musiikkikouluun, Vaasan seurakunnan musiikkikouluun ja Tampereen seurakuntien kirkkomusikantit -kouluun sekä Paavalin seurakunnan yksityiseen musiikkikouluun.

Ennen kohdeseurakuntiin suuntautunutta ensimmäistä kyselyä selvitettiin yleiset tiedot niiden toiminnastaan internet-sivujen kautta. Saatiin selville, että toimivia musiikkikouluja löytyy viiden seurakunnan alaisuudesta. Niistä neljä toimii suo-raan seurakunnan omana toimintana ja yksi toimii yksityisesti seurakunnan ti-loissa. Tällä hetkellä musiikkikouluja oli toiminnassa Tampereen seurakuntayhty-mässä, Seinäjoen seurakuntayhtymässä ja Oulun seurakuntayhtymässä. Vaa-san seurakunnassa oli ollut toimintaa, mutta se oli loppunut vuonna 2020. Ainoa yksityinen musiikkikoulu toimi Helsingissä Paavalin seurakunnan tiloissa.

Näiden toimivien musiikkikoulujen toiminnassa oli eroja. Toisissa oli useita opet-tajia ja opetusta useilla instrumenteilla, kun taas toiset keskittyivät tiettyihin soit-timiin ja soitinryhmiin. Tästä esimerkiksi Oulun seurakuntayhtymässä keskityttiin lähes pelkästään puhallinsoittimiin ja puhallinyhtyeiden ja orkestereiden toimin-taan. Tämä toiminta oli laajaa ja sen piirissä oli iso joukko vetäjiä ja soittavia lap-sia, nuoria tai nuoria aikuisia jakautuen eri tasoisiiin ryhmiin. Soittajien joukossa oli myös varttuneempia aikuisia.

Vaasassa oli ollut kohtuullisen vilkasta toimintaa aikaisemmin, mutta säästösyistä opetustoiminta oli lopetettu viime vuoden aikana. Tieto saatiin vasta kyselyn myötä.

Muutenkin kaiken musiikkikoulutoiminnasta kertovan tiedon löytäminen seura-kuntien kotisivuilta oli haastavaa ja esittelykäytännöt hyvin sekavia. Ehkä tiedot-tamiseen olisi syytä panostaa paremmin. Myös yhteystietojen etsiminen oli työ-lästä.

Kaikkiaan jäljelle jääneissä neljässä musiikkikoulutoimintaa harrastavassa seurakunnassa annettiin opetusta pianonsoitossa, laulussa, klassisen kitaran soitossa, poikkihuilun ja nokkahuilun soitossa, kanteleen ja harmonikan soitossa, viulun ja sellon soitossa, trumpetin ja klarinetin soitossa sekä lyömäsoittimien soitossa. Varsin monessa soittimessa oli opetustarjontaa. Musiikkigenreinä olivat edustettuina klassinen, mutta myös kevyttä, pop-, rock- ja folk-musiikkia soitettiin.

Nämä toiminnassa olevat seurakuntien musiikkikoulut tarjosivat oppilailleen instrumenttien alkeisopetusta ja oppilas sai edetä omien tavoitteidensa ja toiveidensa pohjalta. Myös teoriaopetusta oli tarjolla. Varsinaista omaa opetussuunnitelmaa ei ollut yhdelläkään musiikkikoululla, vaan ne pyrkivät noudattamaan yleisen oppimäärän mukaista opetussuunnitelmaa. (Opetushallitus 2017.)

Oulussa keskityttiin puhallinorkesteri- ja yhtyetoimintaan. Tampereella musiikkikoulutoiminta oli laajinta ja soitinvalikoima kattavin. Tampereella oli syksyllä 2020 aloittanut myös erityinen laulukoulu, jossa kaksi kanttoria piti yksityisiä laulutunteja lähinnä kuorolaisilleen.

Seinäjoella oli myös selkeästi järjestettyä omaa musiikkikoulutoimintaa opettajineen. Mielenkiintoa herätti helsinkiläinen Paavalin musiikkikoulu, joka toimi Paavalin seurakunnan tiloissa. Kaikkien musiikkikoulujen toiminta tuki seurakunnan omaa toimintaa ja oppilaat kävivät esiintymässä seurakunnan omissa tilaisuuksissa, mutta myös omia oppilaskonsertteja ja muita esiintymisiä järjestettiin. Toiminta erosi kunnallisista musiikkikouluista ja musiikkiopistoista siten, että lähes kaikki toiminta oli kytköksissä jollain tavalla seurakunnan toimintaan. Kylläkään musiikkikoulujen oppilailta ei vaadittu seurakuntien jäsenyyttä, vaan ne olivat kaikille musiikista kiinnostuneille avoimia. Musiikkikoulun oppilaisiksi pääsivät myös kirkosta eronneet ja kastamattomat lapset ja nuoret. Siinä toteutui yhteiskunnassa vallalla oleva tasa-arvoinen lasten kohtelu.

2.3 Kanttoripedagogikoulutus Oulun ammattikorkeakoulussa

Oulun ammattikorkeakoulussa aloitettiin syksyllä 2020 uusi kanttori-musiikkipedagogikoulutus, jossa opiskelija valitsee pääinstrumentin rinnalle kirkkomusiikin profiiliopinnot. Opinnot kestävät neljä vuotta ja ovat laajuudeltaan 240 opintopistettä. Valmistuttuaan opiskelija saa musiikkipedagogipätevyyden rinnalle C-kanttoripätevyyden Suomen evankelisluterilaisen kirkon kanttorin virkaan. Kanttoreita koulutetaan lisäksi Sibelius-Akatemiassa Kuopion ja Helsingin kirkkomusiikkiosastoilla. Sibelius-Akatemiasta valmistuu myös B- ja A-kanttoreita. A-kanttorin tutkinto edellyttää pääinstrumentissa diplomitutkinnon eli A-tutkinnon suorittamista.

Oulun ammattikorkeakoulussa koulutettiin aikaisemmin pelkästään C-kanttoreita, joista moni suoritti perään myös musiikkipedagogitutkinnon. Kanttorikoulutus ehdittiin jo lakkauttaa Oulussa, mutta kirkon piirissä nähtiin tarvetta myös alemman tutkinnon kanttoreiden koulutukselle. Uusi monipuolisempi opinto-ohjelma avaa valmistuville kanttorimusiikkipedagogeille toivottavasti paremmat työllistymismahdollisuudet, kuin aikaisempi koulutus.

Valmistuttuaan musiikkipedagogikoulutuksesta opiskelija voi halutessaan hakea opiskelemaan maisteritutkintoa Sibelius-Akatemiaan. Kahden vuoden työkokemuksen jälkeen voi hakea opiskelemaan myös ylempää ammattikorkeakoulututkintoa Oulun ammattikorkeakouluun tai johonkin muuhun ammattikorkeakouluun. (Oulun ammattikorkeakoulu 2021.)

3 HAASTATTELU KANTTORIMUSIIKKIPEDAGOGIEN KOULUTUKSESTA OULUN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Tätä opinnäytetyötä varten haastateltiin Oulun ammattikorkeakoulun lehtori Ismo Hintsalaa. Hän toimii syksyllä 2020 alkaneen kanttori-musiikkipedagogi opintolinjan vetäjänä ja oli ollut kehittämässä uutta mallia yhdessä Oulun ammattikorkeakoulun kulttuuriosaston ja Kirkon koulutuskeskuksen kanssa.

Aikaisemmin kanttorit olivat toimineet oman asuinalueensa jopa ainoina yksityisopetusta antavina ammattimuusikkoina. Viimeisen muutaman kymmenen vuoden aikana alueellisessa musiikinopetuksessa oli eriydytty siten, että kanttorit ovat keskittyneet enemmän seurakunnan omaan toimintaan ja musiikkia opettavat erillisissä oppilaitoksissa oman alansa ammattipedagogit. (Hintsala 2021.)

“Tulevaisuudessa kirkkoon kuuluu todennäköisesti entistä vähemmän ihmisiä, mikä myös vaikeuttaa kanttorien työllistymistä. Tämä vaikuttaa varmasti kirkon piirissä kanttorien virkojen täyttöasteeseen. Moni virka saataan muuttaa osa-aikaiseksi. Siksi laaja-alainen pedagogisen koulutuksen saanut kanttori voi todennäköisemmin työllistää itseään myös musiikin- ja soitonopettajana. Moni Oulun ammattikorkeakoulusta valmistunut C-kanttori opiskeli muusikko-opintojensa perään jo aikaisemmin myös musiikkipedagogitutkinnon. Tästä kehittyi suora yhteys uuden opintolinjan kehittämiseksi ja opintojen tiivistämiselle lyhyempään aikaikkunaan. Myös Sibelius-Akatemian näkökulmasta aiempaa vastaava C-kanttorikoulutus oli liian samankaltainen kirkkomusiikin maisteriopinto-ohjelman kanssa ja erilaisia koulutusvariaatioita kaivattiin.”

Hintsalan mukaan monet nykyään virassa olevat kanttorit tekevät sivutoimisesti opetustyötä, mutta hyvin harva tekee sitä yhdistettynä virkatyöhön. Ammattitaitoa voisi hyödyntää tulevaisuudessa entistä enemmän myös opetussektorilla. Kanttori voisi pitää esimerkiksi laulutunteja omille kuorolaisilleen. Kaiken kanttoria koskevan opetustyön pitäisi ehdottomasti sisältyä häneen omaan osaamiseensa ja omien soittimiensa hallintaan. Opetustyön kautta seurakunnat saisivat myös uutta sisältöä toimituksiin, kun oppilaat voisivat toimia erilaisina avustajina kirkollisissa toimituksissa. (Sama.)

Hintsala toteaa: ”Tampereella ja Oulussa on hyviä esimerkkejä seurakunnan sisäisestä opetustoiminnasta, mutta monesti opettajuuteen vaikuttaa asianomaisten kanttoreiden oma persoonallisuus ja lahjakkuus muusikkoina. Myös yhteistyö paikallisten musiikkioppilaitosten kanssa on siellä luontevaa, koska oppilaitosten opettajat saattoivat toimia musiikkiryhmien vetäjinä ja pedagogeina myös seurakunnan musiikkikouluissa.” (Sama.)

”Jos joku palkkaa jonkun opettamaan ilman pedagogista koulutusta, niin se kertoo siitä kuinka paljon kyseinen ihminen osaa arvostaa musiikin ammattilaisia”, toteaa Ismo Hintsala haastattelussa ja jatkaa:

”En suosittelisi opettajiksi epäpäteviä harrastajia, vaan lähes aina painotaisin nimenomaan pedagogiseen osaamiseen opettajana. Pätevä pedagogi osaa nähdä pidemmälle, ja kouluttaa musiikin harrastajia pitkäjänteisemmin jopa ammattiopintoihin asti. Pedagogisen koulutuksen saaneella muusikolla on käytettävissään kouluttautumisen kautta saatua asiantietoa sekä opittuja tekniikkaan liittyviä keinoja, joita harrastaja ei välttämättä ole sisäistänyt kunnolla. Mutta aina löytyy hyviä persoonapoikkeuksia sieltä täältä, jotka myös vähäisemmällä koulutustaustalla selviytyvät tiettyyn pisteeseen asti alkeispedagogeina, sopivan luonteensa ja oma harrastuneisuutensa vuoksi. Persoonalla on valtava merkitys.”

Perinteisen kirkkomusiikin tai klassisen musiikin opetus on jäämässä jalkoihin muiden kevyempien musiikkityylien keskellä ja siksi olisi hyvä saada lisää koulutusta perinteisten oppilaitosten lisäksi myös seurakuntiin. Paikallisiin musiikkioppilaitoksiin voi olla erittäin vaikea päästä oppilaaksi, kun oppilaspaikkoja on liian vähän. Siksi seurakunnat voisivat ottaa tilanteesta vaarin ja perustaa omia musiikkikouluja, jonne yhä useammalla olisi mahdollisuus päästä toteuttamaan omaa luovuuttaan ja oppimaan musiikkia. (Sama.)

”On hyvä, että nykypäivänä virassa olevat kanttorit kouluttautuvat erilaisilla kursseilla jatkuvasti. Kirkon piirissä koulutusjärjestelmä on monipuolinen ja koulutussisällöt seuraavat erittäin hyvin tämän ajan vaatimia trendejä”, toteaa Hintsala ja jatkaa: ”Kouluttautuminen antaa uutta näkökulmaa myös perinteisen kanttorin viran hoitamiseksi, mutta seurakunnan omat musiikkikoulut voisivat olla hieno lisä koko musiikkikoulutuksen uudelle tulemiselle.” (Sama.)

”Oulun ammattikorkeakoulu pyrkii vastaamaan musiikkikoulutuksellaan tämän päivän haasteisiin ja myös vaikuttamaan valmistuvien oppilaidensa työllistymiseen parhaalla mahdollisella tavalla”, kertoo Hintsala. (Sama.)

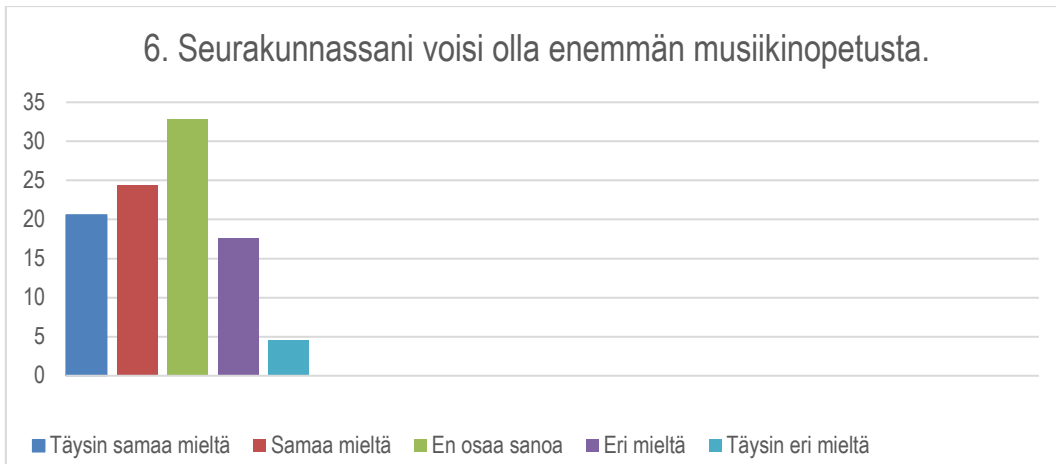
Syksyllä 2020 alkaneesta kanttori-musiikkipedagogikoulutuksesta ei ole vielä saatavilla minkäänlaista tutkimustietoa ja siksi tämä opinnäytetyö on mainio esimerkki siitä, että aihe kiinnostaa. Kirkon piirissä ja myös Sibelius-Akatemiassa seurataan mielenkiinnolla, kuinka uusi opintolinja toimii. Aihe on kiinnostava ja sitä olisi hyvä tutkia tarkemmin tulevaisuudessa. (Sama.)

Asiaa voidaan tarkastella myös siitä näkökulmasta, oliko Oulun ammattikorkeakoululla vain tavoitteena saada uusia oppilaita oppilaitokseensa ja sitä kautta lisää rahoitusta. Mikäli tällainen opintolinja ei olisi alkanut olisi ongelmana ollut esimerkiksi kalliiden soittimien huolto ja virittäminen sekä olemassa olevan opetushenkilöstön työressurssien säilyminen. Oppilaitoksen Kotkantien kampuksella, missä aikaisemmin sijaitsi koko oppilaitos, on isot barokkiurut urkusalissa ja kolme pienemmät urut kolmannen kerroksen luokissa. Pelkästään näiden tilojen hallinnointi- ja vuokratulot ovat varmasti aivan riittävät perustelut toiminnan tehostamiselle, joksi myös on ajateltava uuden opintolinjan syntymistä. Aika sitten näyttää, kuinka nämä uudet kanttoripedagogit työllistyvät ja kuinka opintolinja asettuu koko Suomen mittakaavassa oppilaitosten opetustarjontaan musiikin saralla.

4 OULUN HIIPPAKUNNAN SEURAKUNTIEN KYSELYN ANALY- SOINTIA

Toiseen kyselyyn, joka tehtiin Oulun hiippakunnan seurakuntiin (liite 2), vastanneista 107 oli virkasuhteessa seurakuntaansa ja osa-aikaisia oli 9 henkilöä ja yhdistelmävirassa oli 2 henkilöä. Osalla työsuhde ei ollut virka vaan toimi tai viransijaisuus. Vastauksia saatiin kaikkiaan 118 henkilöltä. Vastaajista yli kolmannes oli kanttoreita ja heistä suurin osa B- ja C-kanttoreita. Johtavia A-kanttoreita vastanneista oli kolme.

Kun kysyttiin, pitäisikö seurakunnassa olla enemmän musiikinopetusta, yli puolet oli samaa mieltä tai lähes samaa mieltä (59 %) ja kolmannes ei osannut sanoa kantaansa. Kun vastaajilta kysyttiin, pitäisikö seurakunnan olla osa yhteistä musiikkikoulua, lähes puolella ei ollut omaa kantaa asiaan. Myönteisellä kannalla oli lähes kolmannes vastaajista ja reilusti alle neljännes vastusti ajatusta. Toisaalta edellisen kysymyksen vastauksesta saattoi päätellä, että seurakunnassa voisi olla enemmän musiikinopetusta, mutta pienempi osa vastaajista ei halunnut sen olevan kuitenkaan seurakuntarajoja ylittävää yhteistä järjestäytynyttä musiikinopetusta. Tästä pääteltiin, että asioiden halutaan pysyvän omassa päätäntävallassa. (Kuvio 1.)

KUVIO 1. Vastaajien näkemys, voisiko omassa seurakunnassa olla enemmän musiikinopetusta.

Yli puolet vastaajista kannatti sataprosenttisesti tai osittain omaa musiikkikoulua ja uskoi sillä saatavan lisää sisältöä seurakunnan toimintaan. Vastustajia oli alle kaksikymmentä prosenttia. Kyselyn perusteella todettiin musiikkikoulun olevan hyväksi seurakunnan toiminnalle ja sen avulla voidaan saada lisää sisältöä toimituksiin ja toimintaan yleensä.

Jos seurakuntiin perustettaisiin yhteinen musiikkikoulu, niin sen opetustarjonnasta toivottiin hyvin monipuolista. Tuttujen instrumenttien lisäksi yhtenä suosikkiehdokkaana nousi esiin ukulele. Sitä toivoi opetussoitin-valikoimaan 38 prosenttia vastaajista. Ukulele on helposti mukana kuljetettava, pieni ja sitä oppii soittamaan nopeasti. Siksi ukulelesta on tullut trendisoitin ja lisäksi sillä on helppo säestää lauluja. Muuten vastaukset olivat hyvin odotetun kaltaisia ja esillä oli tutut instrumentit, esimerkiksi laulu, kuorolaulu, gossellaulu, piano, urut, kitara ja kantele. Pois haluttujen soittimien listalta olivat tämän kyselyn perusteella jousisoittimet, harmonikka sekä puhaltimet.

Musiikinopetuksen rahoitukseen saatiin muutamia vastauksia. Kun kysyttiin, voisiko seurakunta periä lapsikuorotoimintaan liittyvästä erillisestä laulunopetuksesta lukukausimaksun, myönteisiä vastauksia saatiin vain noin 20 prosentilta vastaajista ja kielteisiä oli puolet vastaajista. Vastaajien mielestä kirkollisverotuloilla pitäisi pystyä rahoittamaan myös erillinen musiikkikoulutoiminta. Tätä mieltä oli yli neljäkymmentä prosenttia vastaajista ja kielteisellä kannalla alle kaksikymmentä prosenttia.

Alle puolet vastaajista oli täysin samaa tai lähes samaa mieltä, että kanttorilta voidaan edellyttää osallistumista seurakunnan musiikkikoulun opetustyöhön omana virkатыönä. Vastustajia oli yllättävän paljon eli yli kolmannes (36 %) vastaajista. Tämä kertonee, että kanttorit ovat tyytyväisiä nykyiseen toimenkuvaansa ja muutoksia ei haluta. Vastaajista reilusti yli puolet oli sitä mieltä, että kanttori voisi toimia seurakunnan musiikkikoulun vetäjänä, mutta vastustajiaakin löytyi 15 %. (Kuvio 2.)

KUVIO 2. Voidaanko kanttorilta edellyttää opetustyötä oman virkатыönsä ohessa.

Lähes puolet vastaajista kannatti virkojen yhdistämistä naapuriseurakuntien kanssa, jos sillä saavutettaisiin taloudellista tehokkuutta. Vastaan oli vain neljännes vastaajista. Yli kahdeksankymmentäkolme prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä oman työnsä mielekkyyteen tällä hetkellä. Tyytymättömiä oli noin 5 %.

Kysyttäessä minkälaisia muutoksia viranhaltijat haluaisivat nykyiseen työhön, saatiin lähes melkein kolmekymmentä eriteltyä vastausta. Kyselyyn vastanneista eräs olisi halunnut työparikseen toisen muusikon tai laulavan papin. Toinen taas koki ilta- ja viikonlopputyön kuormittavan liikaa ja olisi halunnut sitä kompensoidavan jotenkin. Pappi-vastaaja toivoi työhönsä enemmän ihmisten kohtaamista ja vähemmän turhaa säätämistä.

Yhdessä vastauksessa toivottiin myös muskarityyppistä kerhotoimintaa lapsille ja lisää musiikkia varhaiskasvatustyöhön. Eräs vastaaja toivoi enemmän arvostusta omalle työlleen. Monen mielestä turhaa hallintoa ja kokouksia oli liikaa, mikä vähensi varsinaisen työn ja musiikin tekemisen määrää. Moni vastaaja kaipasi lisää koulutusta omiin erityistarpeisiinsa, kuten lauluun tai videoneditointiin. Joistakin

seurakunnista puuttui työntekijöitä, kun virkoja ei täytetty ilmeisesti säästösyistä. Myös suunnitelmallisuutta musiikkielämään toivottiin, ja ratkaisuna mainittiin seurakunnan tai seurakuntayhtymän oman musiikkisihteerin palkkaaminen.

Reilusti yli puolet vastaajista koki tarvitsevansa lisäkoulutusta, jos he alkaisivat opettaa seurakunnan omassa musiikkikoulussa. Omasta mielestään päteviä koki olevansa vain vajaa viidennes vastaajista. Toisaalta yli puolet ei haluaisi olla kehittämässä seurakuntien musiikkikoulutoimintaa. Sen sijaan taas puolet vastaajista oli sitä mieltä, että heidän omalla alueellaan tarvitaan lisää musiikinopetusta. Seurakuntien musiikkikoulun rehtorina tai esimiehenä olisi vastaajista halukkaita toimimaan vain reilut kahdeksan prosenttia vastaajista.

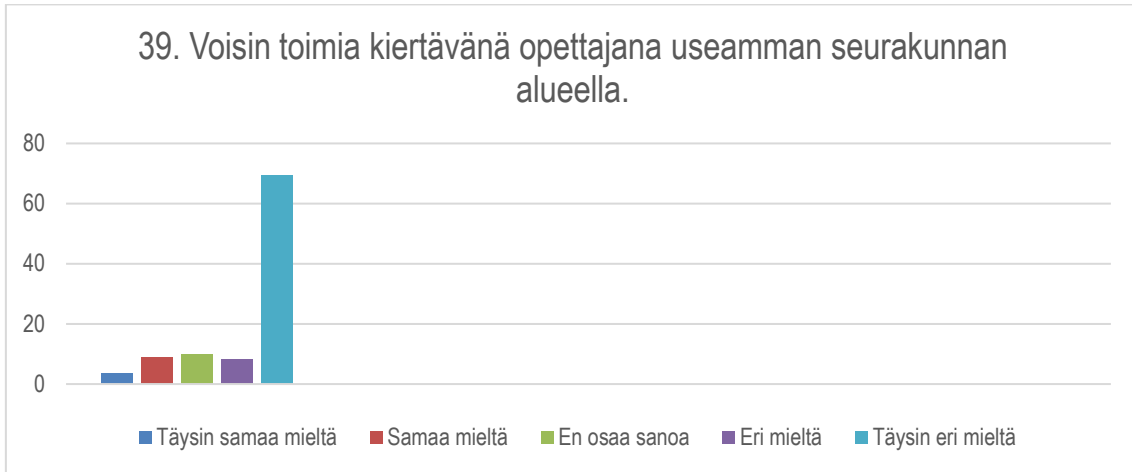
Vastaajista kolmestoista prosenttia opetti musiikkia oman virkatyönsä ohella ja heistä vain 10 prosenttia yksityisesti. Opetusmäärä oli keskiarvoltaan 3,94 oppituntia viikossa. (Oppitunnin pituus 45 min.)

Kyselyllä selvisi, että yli puolella seurakunnista olisi musiikinopetukseen sopivia vapaita tiloja käytettävissä. Mutta yli puolet seurakunnista ilmaisi haluttomuutensa hankkia musiikinopetukseen tarvittavaa uutta kalustoa tai soittimia. Bändikäyttöön sopivia tiloja oli myös tarjolla yli puolella seurakunnista.

Vastaajilta kysyttiin myös omaa suhdettaan musiikkiin, ja heistä lähes kaksi kolmasosaa olivat musiikin suhteen avarakatseisia. Kysyttiin myös, vaikuttaako oma henkilökohtainen usko mahdollisesti joidenkin musiikkisuuntien opettamiseen, reilulta kymmeneltä prosentilta vastaajista tuli kielteinen vastaus. Yllättävää oli myös se, että moni jätti kysymykseen vastaamatta. Yli yhdeksänkymmentä prosenttia vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että seurakunnan musiikki saa olla monipuolista ja siihen voi sisältyä musiikkia eri genreistä.

Kun kysyttiin halukkuudesta olla kiertävänä opettajana useamman seurakunnan alueella, oli myönteisiä liikkuvalla työllä vain noin 15 prosenttia vastaajista. Uusia musiikillisia ja pedagogisia haasteita halusi kokea vain kolmannes vastaajista, ja yli puolet ei haluaisi missään tapauksessa toimia opettajana oman virkatyönsä ohessa. Silti lähes seitsemänkymmentä prosenttia vastaajista kannatti ajatusta musiikinopetuksen lisäämiseksi osaksi seurakunnan lapsityötä. Nämä ovat aika

ristiriitaisia ajatuksia. Tässä näkyy selvästi uusien tehtävien vastustus, vaikka halua muutokseen silti vaikuttaisi olevan. (Kuvio 3.) Toisella tapaa kysyttäessä vastaajista kolmannes voisi sisällyttää omiin työpäiviinsä myös opetustyötä.

KUVIO 3. Vastaajilta kysyttiin, voisivatko he toimia kiertävinä opettajina useamman seurakunnan alueella.

Vastauksia analysoitaessa näkyi selvästi pienten ja suurten seurakuntien erot, vaikka eroja ei varsinaisesti etsittykään tällä kyselyllä. Kyselyllä saatiin selkeitä vastauksia muun muassa siihen, tarvitaanko seurakuntien musiikkitoimintaan uusia kehitystoimia. Selkeästi osassa seurakuntia oli tarvetta ja toisissa uudistamisen tarvetta on vähemmän. Vastustajia ja kannattajia löytyi kaiken kokoisista seurakunnista.

Esimerkkinä alueen suurista seurakunnista Oulun seurakuntayhtymän alueen seurakunnissa oli hyvin laajaa musiikkitoimintaa. Seurakuntien tiloissa kokoontuu monenlaisia musiikkiryhmiä, jotka myös avustavat säännöllisesti seurakunnan toimituksissa ja muissa tilaisuuksissa. Nämä musiikkiryhmät tai kuorot pitivät myös konserttejaan runsaasti seurakuntien tiloissa.

Eräs vastaajista nosti myös seurakunnan ydintehtävän eli evankeliumin julistamisen esille ja sen, että musiikkitoiminnan pitäisi lähteä sisällöltään seurakunnan ydintehtävästä. Asiaa on tarkasteltu kanttoreiden osaamiskartoituskyselyssä vuonna 2017. Kanttorien työtä pidetään kristillisen uskon sanoittamisena musiikin kielellä. Pyhän läsnäolo kertoo kaiken liittyvän kirkon ydinsanomaa eli evankeliumin julistamiseen. (Engström ym. 2017, 56–58.)

Kyselyn perusteella oli havaittavissa jonkin verran kehittämistoimien vastustamista ja siinä pelossa on vaikea kuvitella tapahtuvan mitään järjestyttävää kehitystä jo opitun toimintakulttuurin lisäksi. Toisaalta moni seurakunta näytti tarvitsevan lisää säästötoimenpiteitä, mikä kertoo, että on mahdotonta ajatella palkattavan tai perustettavan uusia virkoja esimerkiksi seurakunnan musiikkikoulun pyörittämiseen.

Toisaalta todettiin, että moni vastaaja oli tyytymätön oman seurakuntansa tämänhetkiseen toimintakulttuuriin ja etenkin musiikin työalalla voisi olla paljon kehitettävää. Uusia ideoitaan moni kyllä koki voivansa viedä hyvin eteenpäin omassa seurakunnassa, mutta musiikkikouluasia kuulosti ilmeisen oudolta vastauksien valossa. Tällaista asiaa ei varmaankaan ollut aikaisemmin edes mietitty ollenkaan.

Lehtori Ismo Hintsalan haastattelusta voitiin löytää yhteneviä ajatuksia edellä mainittuihin kyselyn tuloksiin ja niistä tehtyihin johtopäätöksiin. Tulevaisuudessa seurakunnat tarvitsevat entistä laaja-alaisemmin osaavia työntekijöitä ja kanttorien musiikkipedagogisia taitoja tarvitaan paljon enemmän. Tulevaisuuden kanttorin työ voi sisältää paljon enemmän opetustyötä ja siksi on hyvä, että myös oppilaitokset vastaavat tähän tulevaan tarpeeseen. Toivottavasti tämä opinnäytetyö toimii keskustelunavaajana siihen, mitä kanttorin työ voisi sisältää tulevaisuudessa ja miksi on tärkeää kouluttaa monitaitoisia uusia kanttori-musiikkipedagogeja.

5 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin, löytyykö musiikkikoulutyypistä opetustarjontaa Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunnista ja miten musiikkikoulutyypisen koulutuksen kehittämiseen suhtaudutaan Oulun hiippakunnan alueen seurakunnissa. Tehtiin kaksi kyselytutkimusta ja yksi haastattelu, joiden johtopäätöksiä tarkastellaan tässä luvussa.

5.1 Tutkimuksen tulokset

Huomattavaa oli se, että tällä hetkellä seurakunnissa tapahtuvaa musiikkikoulutoimintaa oli tarjolla hyvin harvassa seurakunnassa. Ne seurakunnat, jotka opetusta tarjosivat, olivat isoja useamman seurakunnan muodostaneita seurakuntayhtymiä, joissa oli taloudelliset edellytykset järjestää helpommin uutta toimintaa. Valitettavasti pienissä maaseutuseurakunnissa oltiin lähes mahdottoman taloudellisen tilanteen edessä. Heiltä ei yksinkertaisesti löydetty resursseja nykymuotoisten toimintojen lisäksi tehtävälle musiikkikoulutustoiminnalle. Toisaalta kun uutta suunnitellaan, löytyy aina muutosvastarintaa. Toivottavasti seurakunnista löytyy halua ja mielenkiintoa omien nykyisten toimintojen avaamiseen ja niiden katsomiseen avoimin silmin, ilman ennakoasenteita tai vastakkainasetteluja.

Uskottiin vahvasti siihen, että kun musiikkikouluasiaa avataan seurakunnille ja seurakuntayhteisöihin kuuluville henkilöille tilanne muuttuu varmasti ja moni seurakunta voi löytää uutta sisältöä toiminnalle, ja sitä kautta myös seurakunnan toiminta saisi uutta sisältöä ja virettä. Myös seurakuntaan kuulumisen saattaa vahvistua, kun lapsesta pitäen saadaan vielä enemmän yhteenkuuluvuuden tunnetta musiikin ja iloisen tekemisen kautta. Tämä varmasti vahvistaisi lapsen suhdetta omiin vanhempiinsa tai isovanhempiinsa. Esimerkiksi urheilulajeissa vanhemmat ovat tiiviisti mukana lastensa harrastuksissa toimien kuljettajina ja tukijoina koko ajan.

Vaikka moni kyselyyn vastanneista viranhaltijoista oli tyytyväinen seurakuntansa työalojen nykytilanteeseen aika moni haluaisi muutosta. Toki muutostyön pitää aina olla myös kirkon yhdessä sovitun linjan mukaista. Asioita olisi hyvä tutkia mahdollisimman laaja-alaisesti kaikkien seurakunnan työalojen näkökulmista käsin. Silloin olisi mahdollista saada vielä tarkempia tuloksia ja niiden kautta voitaisiin tehdä tarvittaessa uusia aloitteita.

Tämän opinnäytetyön pohjalta todetaan, että halutaan saada lisää vastauksia muun muassa siihen, kuinka kanttori-musiikkipedagogit työllistyvät tulevaisuudessa valmistuttuaan oppilaitoksistaan ja minkälaisia uusia työtehtäviä heidän virkoihinsa voisi sisältyä.

Seurakuntien olisi hyvä keskustella mahdollisesta yhteistyöstä ja työntekijöiden osaamisen hyödyntämisestä seurakuntarajojen ylitse. Tutkimuksen yhtenä tuloksena on, että kanttori-musiikkipedagogi voisi omalla osaamisellaan edesauttaa koko alueen musiikkielämän vilkastumista. Tällaista työtä kanttorit ovat tosin tehneet aina, mutta pedagoginen osaaminen voisi olla asiassa suureksi avuksi.

Toisaalta työntekijä voisi ansaita palkkansa useammasta seurakunnasta tai ehkä helpompi ratkaisu olisi teknisesti perustaa suoraan yhteinen oppilaitos, jossa työntekijät ovat suoraan palkattuina musiikkipedagogi-kanttoreina.

5.2 Kanttori musiikkipedagogina -visio

Toivottavasti Oulun hiippakunnan alueelle syntyisi tulevaisuudessa useampi yhden seurakunnan oma tai useamman seurakunnan yhteinen musiikkikoulu, jossa opiskelevat oppilaat olisivat innokkaasti mukana rikastuttamassa seurakunnan entistä monipuolisempaa toimintaa.

Näihin seurakuntien musiikkikouluihin palkattaisiin uusia musiikkipedagogeja, joilla voisi olla myös kanttorin koulutus pohjalla. Kanttorintyön tuntemus helpottaisi seurakunnan ydintoiminnan ymmärtämistä ja sitä kautta opetustyötä voitaisiin soveltaa nimenomaan seurakunnan näkökulman mukaisesti.

Monesta uudesta seurakunnan musiikkikoulusta nousisi aikaa myöten myös ammattiin opiskelevia tulevia uusia kanttori-musiikkipedagogeja tai muita monipuolisia muusikoita tai työntekijöitä niin seurakuntien kuin muiden työnantajien palvelukseen. Heille saattaisi löytyä työpaikka maamme hienoissa kaupunginorkestereissa tai musiikkioppilaitoksissa tai heistä voisi tulla myös laajasti kiertäviä konsertoivia taiteilijoita. Moni nuori saisi myös uusia ystäviä ja kokemusta esiintymisistä erilaisissa tilanteissa. Esiintymiset olisivat hyvää pedagogista harjoitusta, olipa tuleva ammatti sitten mikä tahansa nuoren tulevaisuudessa. Esiintymistaitoja nuoret tarvitsevat aikuisena monissa eri tilanteissa työelämän tai vapaaehtoistoiminnan palveluksessa. Esiintymiskokemuksen harjoittelu eri tilanteissa antaa myös varmuutta myöhemmin vaikkapa puheenpitoon juhlassa tai jonkin asian esittelyyn työpaikalla. Monissa työtehtävissä tarvitaan esiintymis- ja neuvottelutaitoja ja niiden hallitsemista pidetään tärkeinä taitoina. (Koivuoja 2010, 5.)

Yhtenä tärkeänä asiana nostaisin esille myös sen, että mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle olisi tarjolla turvallinen paikka opiskella musiikkia ammattilaisen opetuksessa. Seurakuntien musiikkikoulu voisi omalla avauksellaan myös tarjota riittävän monelle lapselle mahdollisuuden ylipäättään päästä opiskelemaan musiikkia, kun monien julkisten oppilaitosten oppilaspaikat ovat hyvin rajalliset ja vain harva pääsee opiskelemaan, vaikka halua ja kykyä voisi olla paljon.

Kanttorin työhön toimiminen osan työajastaan musiikkipedagogina voisi tuoda myös uutta sisältöä ja oppilaiden innostumisen kautta myös kanttorin oma ammatillinen musiikillinen innostus voisi saada uutta nostetta. Myös kirkon koulutuskeskuksen ja ammatillisten musiikkioppilaitosten, kuten ammattikorkeakoulujen ja Sibelius-Akatemian tulisi tarjota entistä monipuolisempaa koulutustarjontaa seurakuntien uusien musiikkikoulujen toteutumisen turvaamiseksi tai laajenevan musiikkityön tueksi.

5.3 Tulevaisuuden kanttorin työpäivä

Tulevaisuuden kanttori aloittaa kuoropäivän iltapäivällä yhden aikaan. Hän pitää aluksi pienille alakouluikäisille pienryhmissä laulukoulua yhdestä kahteen tuntia. Kolmen aikaan saapuvat isot yläkouluikäiset lapset kuoroharjoitukseen ja pienet pääsevät lähtemään kotiin. Viiden aikaan kanttori pitää puolen tunnin ruokataunon ja aloittaa sen jälkeen yksilöopetuksen. Tunneille saapuu eri-ikäisiä lapsia ja nuoria. Osalle tunnin pituus on kaksikymmentä minuuttia ja osalle hiukan pitempiä. Lapset ja nuoret saavat halutessaan seurata toisten tunteja. Siksi on hyvä välillä soittaa ja laulaa yhdessä.

Toisessa huoneessa opettaa toinen kanttori-musiikkipedagogi jotain toista instrumenttia ja välillä musisoidaan heidän kanssaan yhdessä. Silloin tällöin pääsevät lapset laulamaan ja musisoimaan seurakunnan tilaisuuksiin ja pitemmällä olevat jopa jumalanpalveluksiin avustamaan ja tuomaan musiikin kautta ilosanomaa kaikille seurakuntalaisille. Tällä tavoin myös seurakunnan tavoittelema yhteisöllisyys pääsee kehittymään suotuisaan suuntaan. Samalla tulisi houkuteltua lisää väkeä seurakunnan tilaisuuksiin uusien avustajien myötä.

Molempien kanttoreiden työpäivä on alkanut iltapäivällä yhden aikaan ja päättyy illalla noin kahdeksan aikaan. Aamupäivän aikana on lisäksi tehty nuottisovituksia ja harjoiteltu seuraavan sunnuntain messusoiittoja tai käyty virittämässä kirkon urut. Kanttori on saanut uutta mielekästä tekemistä verrattuna aiempaan. Tällaisia opetuspäiviä sopii viikkoon korkeintaan kaksi, mikäli kanttorilla on vastuullaan myös normaalit seurakunnan muut toimitukset, kuten kerhot, hautajaiset, vihkimiset ja jumalanpalvelukset sekä aamunavaukset ja muut mahdolliset hartaustilaisuudet. Kanttorit järjestelivät myös seurakunnan konserttitoimintaa ja ovat yhteistyössä muiden musiikin ammattilaisten kanssa. Lisäksi työviikkoon sisältyy useita erilaisia kokouksia ja suunnittelupalavereja. Näitä kokouksia kannattaa varmasti jatkossa karsia, jotta kanttori voisi keskittyä varsinaiseen työhönsä muusikkona tai musiikkipedagogina.

LÄHTEET

Engström, Katarina, Salminen, Veli-Matti & Tuukkanen, Teija 2017. Muusikkona kirkon palveluksessa, Kanttoreiden osaamiskartoituskysely. Kirkkohallitus. Hakupäivä 13.3.2021. <https://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/285EE5EA0AD49F0>.

Engström, Katarina, Salminen, Veli-Matti & Tuukkanen, Teija 2019. Kanttoreiden ja heidän esimiestensä näkemyksiä osaamisesta. Musiikki 24/7-symposium 22.11.2019. Hakupäivä 11.01.2021. https://evl.fi/documents/1327140/59100135/Engstr%C3%B6m-Salminen-Tuukkanen_Kanttorin+osaaminen+Symposium221119.pdf/07daba3f-e3f1-d97f-2fc4-ca836e748e04.

Hintsala, Ismo 2021. Lehtori. Oulun ammattikorkeakoulu. Haastattelu 17.02.2021.

Holländer Ann-Mari, Helle Arto, Orell Raija, Pulkkinen Hanna, Saarinen Seija, Pohjola Kirsi, Sotamaa Iris & Suurnäkki Jani 2013. Lapset seurakuntalaisina – kehittämissasiakirja. Suomen ev. lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2013:1. Hakupäivä 11.01.2021. <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/varhaiskasvatus/lapset-seurakuntalaisina-kehittamissasiakirja>.

Hyvän johtamisen kriteerit. Työterveyslaitos. Hakupäivä 13.03.2021. <https://www.ttl.fi/tyoyhteiso/hyvan-johtamisen-kriteerit/>.

Jousilahti, Julia, Koponen, Johannes, Koskinen, Minea, Leppänen, Juha, Lätti, Risto, Mokka, Roope, Neuvonen, Aleks, Nuutinen, Johannes & Suikkanen, Henrik 2017. Työ 2040 – Skenaarioita työn tulevaisuudesta. Demos Helsinki & Demos Effrect. Hakupäivä 13.03.2021. <https://www.sitra.fi/julkaisut/tyo-2040/>.

Koivuoja, Hannele 2010. Terveisiä työelämästä: Tampereen yliopistosta valmistuneiden näkemyksiä työelämän puheviestinnästä ja saamastaan puheviestinnän opetuksesta. Puheviestinnän pro gradu- tutkielma. Tampereen yliopisto. Hakupäivä 13.03.2021. <https://trepo.tuni.fi/discover?query=koivuoja+hannele>.

Opetushallitus. Musiikki taiteen perusopetuksessa (2017-). Hakupäivä 13.03.2021. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/musiikki-taiteen-perus-opetuksessa-2017>.

Oulun ammattikorkeakoulu 2021. Hae opiskelemaan > Musiikkipedagogi (AMK). Hakupäivä 07.03.2021. <https://www.oamk.fi/fi/koulutus/ammattikorkeakoulututkinnot/musiikkipedagogi-amk>.

Oulun seurakunnat 2021. Seurakunnan soittokunta ja musiikkikoulu. Hakupäivä 11.01.2021. <https://www.oulunseurakunnat.fi/soittokunta>.

Pohjannoro, Ulla 2010. Näkökulmia seurakuntien musiikkitoimintaan, Kanttorien kokemuksia ja tulevaisuuden näkymiä. Musiikkialan toimintaympäristöt ja osamistarve - Toive, osaraportti 9. Sibelius-Akatemian selvityksiä ja raportteja 9/2010. Sibelius-Akatemia. Hakupäivä 11.01.2021. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/161421>.

Seurakunnissa toimivat musiikkikoulut

1. Seurakunnassa toimivan musiikkikoulun nimi?

2. Musiikkikoulun rehtori tai johtaja?

3. Musiikkikoulun rahoitus?

Lukukausimaksu

Seurakunnan omarahoitus

Valtion rahoitus

Muu rahoitus, mitä?

--

4. Musiikkikoulun rahoitus?

Lukukausimaksu

Seurakunnan omarahoitus

Valtion rahoitus

Kunnan rahoitus

Muu rahoitus, mitä?

--

5. Musiikkikoululla on opetussuunnitelma.

- Kyllä
- Osittainen
- Ei
- Suunnitteilla
- Muu

6. Musiikkikoulussa opetetaan seuraavia instrumentteja.

- Piano
- Urut
- Laulu
- Klassinen kitara
- Sähkökitara
- Viulu
- Sello
- Rummut
- Bänditoiminta
- Kuorotoiminta
- Useita, kerro ne tässä

7. Musiikkikoulun oppilaat esiintyvät.

- Seurakunnan jumalanpalveluksissa
- Seurakunnan muissa tilaisuuksissa
- Oppilaskonserteissa tai -matineoissa
- Palvelutaloissa ja vanhainkodeissa
- Kouluissa

Oppilaat eivät esiinny missään

Useita, kerro ne tässä

8. Musiikkikoulun lukukausimaksu kattaa kustannuksista.

9. Musiikkikoulussa opettavat kanttorit virkatyönsä ohella.

Kyllä

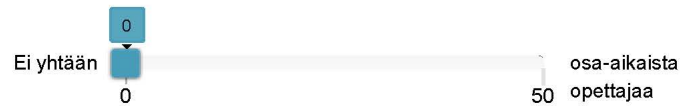
Osittain

Ei

10. Musiikkikoulussa toimii virkasuhteessa olevia opettajia.

11. Musiikkikoulussa toimii osa-aikaisia opettajia.

12. Musiikkikoulussa toimii opiskelijoita ja koululaisia opettajina.

13. Musiikkikoulun oma rahoitus riittää kattamaan opettajien palkkakustannukset.

- Kyllä
 Ei

14. Minkälainen on musiikkikoulun toiminta-ajatus. Kerro lyhyesti.

15. Minkälainen on musiikkikoulun opetussuunnitelma, jos sellainen on. Kerro tiivistetysti.

--

16. Musiikkikoulu tukee seurakunnan hengellistä toimintaa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

17. Musiikkikoulun opettajat tarvitsevat lisäkoulutusta.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

18. Seurakunnan yhteydessä toimivaan musiikkikouluun on helppo saada oppilaita.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

19. Seurakunnassani on riittävästi opetukseen soveltuvia tiloja käytössä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

20. Seurakunnan musiikkikoulun opettajalla pitää olla kanttorin tutkinto.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

21. Musiikkikoulun opettaja voi olla kuka tahansa ammattimuusikko.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

22. Musiikkikoulussamme opetetaan seuraavia musiikkigenrejä.

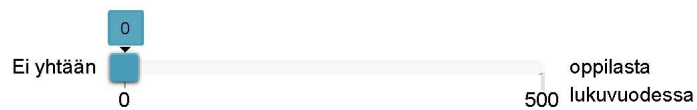
- Klassinen (kirkkomusiikki)
- Klassinen (muu musiikki)
- Kevyt
- Pop

- Gospel
- Rock
- Folk
- Muu musiikkityyli?
- Useita, kerro ne tässä

23. Musiikkikoulumme tarvitsee seuraavien soittimien opettajia lähitulevaisuudessa.

- Piano
- Laulu
- Urut
- Harmonikka
- Klassinen kitara
- Kevyt kitara
- Basso
- Sello
- Huilu
- Klarinetti
- Saksofoni
- Trumpetti
- Muu soitin, mikä?
- Usieta, kerro ne tässä

24. Musiikkikoulussamme on oppilaita lukuvuodessa.

25. Musiikkikoulussamme voivat opiskella myös kirkkoon kuulumattomat.

- Kyllä
 Ei

26. Seurakunnan musiikkikoulu antaa pohjaa ammattiopinnoille myöhemmin.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

27. Olen tyytyväinen musiikkikoulumme toimintaan.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

28. Tuliko tämän kyselyn johdosta mieleesi jotakin? Kerro lyhyesti. Kiitos!

KYSELY 2 - OULUN HIIPPAKUNNAN SEURAKUNTIEN VIRANHALTIJOILLE**Kysely Oulun hiippakunnan seurakuntien viranhaltijoille****1. Vastaajan virka-asema seurakunnassa**

- Johtava esimies
- Musiikkipedagogi
- C-kanttori
- B-kanttori
- A-kanttori
- Kirkkoherra
- Nuorisotyönohjaaja
- Lapsityönohjaaja
- Muu, mikä?

2. Vastaajan pääinstrumentti

- Laulu
- Urut
- Kuoronjohto
- Muu, mikä?

3. Seurakunnassani toimivat musiikkiryhmät

- Kirkkomuskari
- Lapsikuoro
- Nuorisokuoro
- Gospelkuoro
- Kirkkokuoro
- Kamarikuoro

- Seniori-ikäisten musiikkiryhmä
- Gospelbändi
- Jokin muu ryhmä, mikä?

**4. Montako työtuntia teet viikossa edellä mainittujen ryhmien parissa?
(Työtunti 60 min)**

5. Minkälainen on työsuhteesi seurakuntaan?

- Minulla on virka
- Olen osa-aikainen
- Minulla on yhdistelmävirka, mikä?
- Muu, mikä?

6. Seurakunnassani voisi olla enemmän musiikinopetusta.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

7. Seurakuntani voisi olla osa yhteistä seurakuntien musiikkikoulua.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

8. Seurakunta voisi saada omasta musiikkikoulusta uutta sisältöä toimintaansa.

1 2 3 4 5

Täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ Täysin eri mieltä

9. Näiden soittimien opetusta toivoisin seurakunnan yhteiseen musiikkikouluun

- Laulu
- Kuorolaulu
- Gospellaulu
- Piano
- Urut
- Kitara
- Kantele
- Viulu
- Sello
- Harmonikka
- Ukulele
- Muut soittimet, mitä?

10. Seurakuntani musiikkitoimintaan sisältyvät jo nämä:

- Lapsikuoro
- Nuorisokuoro
- Gospelkuoro
- Gospelbändi
- Sekakuoro (kirkkokuoro)
- Lauluyhtye
- Muu, kerro mitä?

11. Seurakunnan toimintaan ei voi mielestäni kuulua musiikkikoulutoimintaa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

12. Seurakunnan toimintaa pitäisi rikastuttaa monipuolisemmalla musiikilla.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

13. Gospelmusiikki kuuluu seurakuntani musiikkitarjontaan.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

14. Seurakuntani saa periä esimerkiksi lapsikuorotoimintaan liittyvästä erillisestä laulunopetuksesta lukukausimaksun.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

15. Seurakuntani kirkollisverotuloja voi käyttää musiikkikoulutoiminnan rahoittamiseen.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

16. Seurakunta voi palkata osa-aikaisia musiikkipedagogeja opetustyöhön.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

17. Kanttorilta voidaan edellyttää oman virkatyön ohessa opetustyötä seurakunnan musiikkikoulussa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

18. Kanttori voi toimia seurakunnan musiikkikoulun vetäjänä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

19. Seurakuntien musiikkitoimintaa kaipaa mielestäni paljon kehittämistä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

20. Naapuriseurakuntien virkoja voidaan yhdistellä ja sillä saavuttaa taloudellista tehokkuutta.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

21. Seurakunnassani on riittävästi musiikkitoimintaa tällä hetkellä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

22. Nykyinen työni on mielekästä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

23. Haluaisin seuraavia muutoksia omaan työhöni. (Kerro vapaamuotoisesti.)

24. Muusikkona olen opetustyöhön pätevä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

25. Tarvitsen lisäkoulutusta, jos alan opettamaan seurakunnan musiikkikoulussa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

26. Voisin osallistua alueellisen seurakuntien musiikkikoulun kehittämiseen virkatyön ohessa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

27. Alueelleni ei tarvita lisää musiikinopetusta.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

28. Seurakuntani alueella toimii tällä hetkellä (valitse sopivat):

- Kansalaisopisto
- Työväenopisto
- Musiikkikoulu
- Musiikkiopisto
- Konservatorio
- Ammattikorkeakoulu, jossa on musiikin opetusta
- Yksityinen musiikkikoulu
- Muu, mikä?
- Ei mitään

29. Jos opetat itse joissakin edellä mainituista, niin listaisitko ne vielä tähän.

- Kansalaisopisto
- Työväenopisto
- Musiikkikoulu
- Musiikkiopisto
- Konservatorio
- Ammattikorkeakoulu, jossa on musiikin opetusta
- Yksityinen musiikkikoulu
- En opeta missään

30. Opetan yksityisesti musiikkia.

- Kyllä
 En

31. Kuinka paljon opetat yksityisesti viikossa? (Oppitunti 45 min.)

32. Voisin toimia seurakuntien musiikkikoulun rehtorina tai esimiehenä.

33. Seurakunnassani on vapaita musiikinopetukseen sopivia tiloja käytettävissä.

34. Seurakuntani olisi valmis investoimaan musiikinopetukseen tarvittavan uuden kaluston ja soittimien hankintaan.

35. Seurakunnassani on sopiva tila bändikäyttöön.

- Ei
 Kyllä, mitä tiloja?

36. Oma henkilökohtainen uskoni rajoittaa opetustyötäni joissakin musiikkigenreissä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

37. Olen musiikin suhteen kaikkiruokainen.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

38. Seurakunnan musiikki saa olla monipuolista.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

39. Voisin toimia kiertävänä opettajana useamman seurakunnan alueella.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

40. Olen kiinnostunut uusista musiikillisista ja pedagogisista haasteista.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

41. Suomen evankelisluterilainen kirkko on menossa väärään suuntaan musiikillisissa uusissa aluevaltauksissa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

42. En voisi missään tapauksessa toimia opettajana virkatyöni ohessa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

43. Mielestäni seurakunnan työalat toimivat riittävästi yhdessä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

44. Musiikinopetusta voisi lisätä seurakunnan lapsityön osaksi.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

45. Seurakuntani nuorisotyö on riittävän monipuolista.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

46. Oman viikkoni työhön sisältyy paljon kirkollisia toimituksia.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

47. Työpäiviini voisi sopia myös opetustyötä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

48. Kanttorin työ on henkisesti uuvuttavaa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

49. Työnkuvaani voisi kehittää monipuolisemmaksi.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

50. Seurakunnassani saan uudet ideani helposti läpi.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

51. Omassa työssäni toivoisin jäävän enemmän aikaa oman soittimeni harjoitteluun.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

52. En ole tyytyväinen päivätyöni rytmittämiseen ja sisältöön.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

53. Haluaisin kehittää seurakuntani musiikkia pelkästään toimitusten näkökulmasta.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

54. Seurakunnassani ei ole riittävästi konserttitoimintaa.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

55. Voin vaikuttaa seurakuntani musiikkielämän rikastuttamiseen riittävästi.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

56. Haluaisin muuttaa työnkuvani sisältöä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

57. Seurakuntani tarvitsee lisää säästötoimenpiteitä.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

58. Mitään uutta ei voida kehittää seurakunnassani lähivuosina taloudellisen tilanteen vuoksi.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

59. Olen valmis tekemään lisää töitä, koska toimituksia on varsin vähän seurakunnassani.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

60. Seurakuntani työalat eivät tarvitse kehittämistoimia ollenkaan.

	1	2	3	4	5	
Täysin samaa mieltä *	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin eri mieltä

61. Tuliko mieleesi uusia ajatuksia tämän kyselyn pohjalta? Vastaa lyhyesti.
Kiitos!
